

જય પરમાત્મા

સંસારબન્ધાત્સકલાદ્ વિમોચ્ય
વિતીર્ય તેજોડત્ર નિજશ્રિતોભ્યઃ ।
અખણ્ડશ્રેયઃ પ્રદદાતિ નિત્યં
તાં વલ્લભવ્યાસમહં નમામિ ॥

જેઓ પોતાના આશ્રિતોને યોગબળ અર્પીને સમસ્ત સંસાર-બંધનથી
છોડાવી સદા અખંડ શ્રેય આપે છે, તેવા વલ્લભ વ્યાસને હું પ્રણામ કરું છું.

સંહૃત્ય શિષ્યદુઃખાનિ તદ્દુઃખાનિ ભુનક્તિ ચઃ ।
પ્રભુસેવાર્ચને પ્રાણન્ સમધ્યાત્રિ પ્રહૃષ્યતિ ॥
સંકટાનાં સમૂહં ચ પરમેશકૃપોપમમ્ ।
મત્વા સત્કુરુતે નિત્યં ગુરુવર્ય્ય વયં નુમઃ ॥

જેઓ શિષ્યોનાં દુઃખો દૂર કરી તેમનાં દુઃખો પોતે ભોગવે છે, પ્રભુની
સેવા તથા અર્ચામાં પોતાનો પ્રાણ અર્પી જેઓ પ્રસન્ન રહે છે, સંકટોના
સમૂહને જે પ્રભુનો કૃપાપ્રસાદ સમજી તેનું નિત્ય (મનથી) સ્વાગત કરે છે, તે
ગુરુદેવ (રમુજીલાલ) ને અમો પ્રણામ કરીએ છીએ.

૨

વર્ષ-૧૦, અંક-૩, સંવત ૨૦૭૦ ફાગણ વદ-૧૧

ગુરુવાર તા. ૨૭-૩-૨૦૧૪

છુટક નકલ રૂા.૫-૦૦, વાર્ષિક લવાજમ રૂા.૬૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095

Postal Regd. No.GAMC-1507/2012-2014 Valid up to 31-Dec-2014

Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month

(ગતાંગથી ચાલુ...)

-: ધ્યાનમાં અસ્થિરતા ન આવે તેના ઉપાયો :-

(૧) ધ્યાનમાં વિક્ષેપ ન પડે માટે વિશ્વેશ્વર-નારાયણને માતાસ્વરૂપ માની નીચેનો “મહામાયા સ્તુતિમંત્ર” સાતવાર અગર તો એકવીસવાર અવશ્ય જપવો:-

માયાકુંડલિની ક્રિયા મધુમતી કાલીકલા માલિની
માતંગી વિજયા જયા ભગવતી દેવી શિવા શાંભવી
શક્તિ: શંકર વલ્લભ ત્રિનયના વાગ્વાદિની ભૈરવી
ઠંકારી ત્રિપુરા પરા ભગવતી માતા કુમારેશ્વરી.

(૨) આ “મહામાયા સ્તુતિમંત્ર”ની ૧૦૮ મણકાની ૭૨ માળા વિશ્વેશ્વર-નારાયણને માતાસ્વરૂપ માનીને કરવાથી મન અવશ્ય શાંત થશે. આ પરમ ઉપાય સદ્ગુરુ વલ્લભરામે જણાવ્યો છે.

(૩) ધ્યાન અતિ ઉત્તમ રીતે થાય, તે માટે નીચેનો “અમૃતમંત્ર” લગભગ સાતથી માંડી એકવીસવાર અગર તો જ્યાં સુધી ધ્યાનમાં એકચિત્ત અગર તદાકાર ન થવાય ત્યાં સુધી જપવા સદ્ગુરુ શ્રી વલ્લભરામની આજ્ઞા છે:-

ઠં પરમાત્મા ઠં પરમેશ્વરમ્ ઠં પૂર્ણબ્રહ્મમ્
સચ્ચિદાનંદમ્ ઠં શેષદ પ્રાપ્ત્યર્થમ્ અહમાત્માસ્મિ ॥

(૪) ધ્યાન કરતાં પહેલાં સાધકે પોતાના અંતરાત્માથી નીચે જણાવેલા ઉદ્દગારો અવશ્ય કાઢવા:-

(ક) હે પરમાત્મા સ્વરૂપ વલ્લભ! હું આપનો શિષ્ય છું, આપનો શરણાગત છું, મારે જે માર્ગે જવાનું છે તે માર્ગે મને દોરવજો અને આપશ્રીના આદર્શ અને ઉપદેશ મુજબ વર્તવા મને સદ્બુદ્ધિ આપજો !

(ખ) હે પરમાર્થી ને પરમશક્તિમાન સદ્ગુરો ! હું એવું માગું છું કે મારું જીવન તમારા ધ્યાનમાં વધારે ગાળી શકું. પ્રભો! મને એવી સ્થિરતા આપો કે સંસારના પ્રપંચો મને તમારી ભક્તિમાંથી ચલાયમાન ન કરે. મારી ભક્તિ દઢ રહે એવી કૃપા તમારી પાસે યાયું છું.

(ગ) હે પરમદયાળુ ને વિધ્નવિનાશક સદ્ગુરો ! મને સારી તંદુરસ્તી આપો, સાત્ત્વિક શક્તિ આપો, મારું જીવન સાદું તેમજ ઉચ્ચ વિચારવાળું રહે એવી કૃપા હું માગું

છું.

(ઘ) ઝૂં પરમાત્મા પરમસદ્ગુરુ વેદવ્યાસ હું તમારો છું.

ઝૂં પરમાત્મા પરમસદ્ગુરુ વલ્લભધોળા હું તમારો છું.

ઝૂં પરમાત્મા પરમસદ્ગુરુ વલ્લભવ્યાસ હું તમારો છું.

ઝૂં પરમાત્મા પરમગુરુદેવશુકદેવવ્યાસ હું તમારો છું.

ઝૂં પરમાત્મા પરમગુરુદેવ કબીરજી હું તમારો છું.

ઝૂં પરમાત્મા પરમગુરુદેવ રમુજીલાલ હું તમારો છું.

તદાકાર ધ્યાન ક્યારે થાય ?

તમારું અસ્તિત્વ ભૂલી જાઓ. મનમાં માયાવી વિચારને ઉત્પન્ન ન કરો. એટલે મનને સંકલ્પ-વિકલ્પ રહિત બનાવો. વિચારને સ્થાન જ ન આપો. જેમ એક વાસણ ચોક્કસ વસ્તુથી ભરેલું હોય તો તેને ખાલી કર્યા વિના તેમાં બીજી વસ્તુ ભરી શકાતી નથી, તેમ તમારું મન વિચારોથી ભરેલું હોય તો પ્રથમ તેને ખાલી કરી નાખો અને સદ્ગુરુના દિવ્ય “ગુરુમંત્ર” ના જપથી મનની સર્વ વૃત્તિઓને દિવ્ય પ્રેમ વડે રંગી નાખો એટલે બીજા વિચારોને જરા પણ સ્થાન મળશે નહિ અને તરત જ મન પ્રભુ-સદ્ગુરુના ચરણકમળમાં જ લીન થશે. કેમ કે માયાવી પદાર્થમાં મન કદાપિ લય પામતું જ નથી, કેવળ લય પામે છે પ્રભુ-સદ્ગુરુના ચરણકમળમાં અગર તો આત્મજ્યોતિમાં અગર તો આત્મામાં.

જેવી મનની વૃત્તિઓ અંતર્મુખ થશે અગર તો આત્મામાં લય પામશે એટલે તુરત જ આત્માની આત્મવૃત્તિ વડે કાર્ય ને ધ્યાન થશે. આને જ “તદાકાર ધ્યાન” કહેવામાં આવે છે. આ ધ્યાનમાં આત્મબળની અનહદ વૃદ્ધિ થાય છે. કોઈનો પણ આશરો કે માયાની સહેજ પણ મદદ વિના માત્ર આત્મબળના પ્રબળથી આત્મા આત્મવૃત્તિથી પરમાત્માનો અનુભવ કરે છે, પરંતુ અનુભવ કરતી વખતે તેનામાં માયાનું બળ ન હોવાથી અનુભવ થયાનું ભાન રહેતું નથી. તેથી માયામાં જાગૃત થતાં તે કહે છે કે મને પરમાત્માનો અનુભવ થયો નહિ. આત્મબળથી જે અનુભવેલું અગર જોયેલું તે દેહથી જણાવી શકાતું નથી, કેમ કે માયા અને આત્માના માર્ગો અનહદ ભિન્ન છે.

માનસિક ધ્યાન વિષે ગુરુદેવ શ્રી રમુજીલાલનો અભિપ્રાય:-

“જેમાં મુખ વડે બોલાય નહિ, હોઠને જીભ હાલે નહિ અને શ્વાસોશ્વાસમાં

ઉચ્ચાર થાય નહિ, તેને “માનસિક ધ્યાન” કહે છે. માનસિક ધ્યાનથી નારાયણ દૂરબીનરૂપ હોવાથી, તેની માયાવી સત્તાથી પરમાત્માનો આભાસ જણાય છે. (પરંતુ પરમાત્માના ખરા દર્શન થતાં નથી) તેને “સાક્ષાત્કાર” કહેવાય છે. આમાં આત્મા પોતાની શક્તિથી નહિ પણ નારાયણની શક્તિથી દર્શન કરે છે અને પરમાત્માના આભાસથી આત્માબળ સહેજ પણ વધતું નથી. વળી જો ધ્યાતા (ધ્યાન કરનાર) પરમાત્માના સાક્ષાત્કારના અનુભવની અગર તો દર્શનની ઈચ્છાથી જ આવું ધ્યાન કરે તો પરમાત્માનો તેને અવશ્ય આભાસ જણાય છે, પરંતુ તેમાં દર્શન થાય ત્યાં સુધીનું તેનું મેળવેલું પુણ્ય નિષ્ફળ જાય છે.

આ કારણથી સદ્ગુરુ શ્રી વલ્લભરામ શિષ્યોને પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર કરાવ્યા બાદ તદાકાર ધ્યાન પર ચઢાવતા. પૂજ્ય સદ્ગુરુ શ્રી વલ્લભરામ શિષ્યોને ધીમે ધીમે લલચાવી, સમજાવી બાળકની માફક ધ્યાનમાર્ગમાં ઊર્ધ્વગતિએ ચઢાવતા હતા પરંતુ અમો આવી રીતે કોઈને ધ્યાનમાર્ગમાં ચઢાવવા માગતા નથી. વળી અમો કોઈ પણ શિષ્યને આશીર્વાદ આપતા નથી, પરંતુ અમુક દરજ્જે જે આત્મા પહોંચે તેને જ અંતરથી આશિષ (દુવા યાને આશીર્વાદ) આપીએ છીએ. એટલે કે ધીરે ધીરે ચઢનાર શિષ્યને અમો કંઈક નીચી કક્ષાના માનીએ છીએ, અને આત્મા પર શ્રદ્ધા વિનાના માનીએ છીએ. અમોને તો એજ શિષ્ય પ્રિય છે કે જે દૈહિક ને માનસિક ધ્યાન ત્યજી, નારાયણ તેમજ પરમગતિના આશરા કે મદદ વિના તદાકાર ધ્યાનમાં જ નિમગ્ન રહે, દર્શનની ઈચ્છા સ્વપ્ને પણ ન કરે, દર્શન કદાચ સ્વપ્નાવસ્થામાં થાય તે પણ ન થવા ઈચ્છે અને સ્વકલ્યાણ માટે સહેજ પણ શંકા ઉત્પન્ન ન કરે, તેને જ અમો આત્મિકમાર્ગમાં અને તદાકાર ધ્યાનમાં ચઢેલા માનીએ છીએ. આવા દઢ અને સત્ય નિશ્ચયોને સંકલ્પ આત્મિકમાર્ગમાં ચઢેલા સિવાય કોઈથી થઈ શકતા નથી. માટે આવા નિશ્ચયવાળાઓને જ અમો આશીર્વાદ આપીએ છીએ. અમો પ્રથમ આશીર્વાદ તો એ જ આપીએ છીએ કે “તમને માનસિક ધ્યાન થાય નહિ અને સાથે સાથે નારાયણની સત્તાથી પરમાત્માના સાક્ષાત્કારનો અનુભવ પણ થાય નહિ.” માયિક સિદ્ધિબળ આપી શકાય છે પરંતુ આત્મિક સિદ્ધિબળ કોઈને આપી શકાતું નથી.

શિષ્યો કેટલા દરજ્જો ધ્યાનમાર્ગમાં અગર તો યોગમાર્ગમાં ચઢેલા છે, તે યોગાભ્યાસના બળથી જાણી શકાય છે, તેમ છતાં અમો કોઈ પણ શિષ્યને તેનો દરજ્જો

જણાવતા નથી. કેમ કે પોતે ઉચ્ચ દરજ્જો ચઢી ગયો છે એવું તેને જણાવવામાં આવે તો તેનામાં અભિમાન પ્રવેશ કરે અગર તો આવે અને અંતે અધઃ-પતન અગર તો ધ્યાનના ઊર્ધ્વમાર્ગમાંથી નીચે પડવાનો વખત આવે.”

- : ધારણા અને ધ્યાનની સમજૂતી :-

ચિત્તવૃત્તિને કોઈ પણ કેન્દ્ર ઉપર કેન્દ્રિત કરવી, તેનું નામ ધારણા કહેવાય છે. જે આત્મિકશક્તિ પ્રત્યાહારના અભ્યાસથી એકત્રિત થઈ છે, તેને આત્મા તરફ લગાવી દેવી તેનું નામ ધારણા છે. પ્રત્યાહાર (વિષયમાત્રમાંથી ઈન્દ્રિયોને પાછી હઠાવી એક જગાએ સ્થિર કરવી તે)થી ઈન્દ્રિયો પર અને ધારણાથી મન ઉપર અધિકાર મેળવાય છે, અને ધારણાની સિદ્ધિથી યોગી ધ્યાનનો અભ્યાસ કરવા યોગ્ય થાય છે.

ધ્યાન એટલે એકરૂપે રહેવું, અર્થાત્ આત્મજ્ઞાન અને પરમાત્મજ્ઞાન સહિતની પરમેશ્વરની ધારણા કરાય તેને જ ધ્યાન કહેવાય છે. અને જે સ્વરૂપમાં ધારણા વડે વૃત્તિ લગાડેલી હોય, તેમાં વિજાતીય વૃત્તિ પ્રવાહથી રહિત પરંતુ આત્મા પરમાત્મામાં સજાતિય વૃત્તિનો નિરંતર પ્રવાહ કરી દેવો તેનું નામ ધ્યાન છે. તેનું તાત્પર્ય એ છે કે જેના પર ચિત્ત એકલક્ષ થયું અને તે સાથે જ્ઞાનની એકાગ્રતા થઈ, ત્યાં બન્નેનું મિશ્રણ તે જ ધ્યાન છે. સાંખ્યાચાર્ય મહામુનિ કપિલે કહ્યું છે કે:- મનને નિર્વિષય બનાવવું અર્થાત્ તેની માયાવી કાર્યની ગતિને થંભાવી દેવી એટલે આત્મિકશક્તિ તેનું કામ કરે, તેનું નામ ધ્યાન છે. પરંતુ ઉપરોક્ત અર્થોનો ભાવ એક સરખો છે. જ્યારે આત્મા કોઈ લક્ષ પર એકાગ્ર થયો હોય ત્યારે મન અવશ્ય નિર્લેપ થયેલું હોય તો જ એકાગ્રતા પૂર્ણ થઈ શકે. કેમ કે મન એક સમયે બે વિષયોને ગ્રહણ કરી શકતું નથી. મનનો સામાન્ય વિષય ઈન્દ્રિય વિષય છે. તેથી જ્યારે મન પહેલું માયિક વિચારોને અટકાવવા એક લક્ષ થાય છે, ત્યાર પછી એકાગ્ર થયેલા મનના ધક્કા વડે આત્મા એકાગ્રતા કરવા આગળ ધપે છે અને તે વખતે મન પોતાની ગતિ કરતું બંધ પડી જાય છે, અને તેવી એકાગ્રતામાં નિરંતર મગ્ન હોય છે તે વખતે યોગદર્શનાનુસાર ધ્યાન કહેવાય છે. અને તે ધ્યાનમાં મન નિર્વિષયી યાને જડ બની જાય છે, ત્યારે સાંખ્યના મતમાં જ્યારે મન નિર્વિષયી થાય છે, ત્યારે તેને ધ્યાનની અવસ્થા માની છે અને ન્યાયના મત પ્રમાણે મન બે ગતિ કરી શકતું નથી, માટે આત્માની ગતિ થતાં તે બંધ થઈ જાય છે. આવું ધ્યાન કરનાર આત્માને આપોઆપ નિર્વિકલ્પ સમાધિ ચઢી જાય છે અને તેનો તે અધિકારી થાય છે.

- : સાક્ષાત્કાર, તદાકાર ને આત્મિક ધ્યાનની સમજૂતી : -

સાક્ષાત્કાર એટલે માયિક સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ, કારણ અને મહાકારણ એમાંના કોઈ પણ દેહોદ્વારા આત્મા પરમાત્મદર્શન કરે તે. આ સાક્ષાત્કારમાં આત્માની વૃત્તિઓ પરમાત્મા પ્રત્યે અવશ્ય સ્થિર થાય છે પરંતુ આત્માની માયિક ભાવના દૂર થઈ જતી નથી. કેમ કે હું આત્મા છું અને આ પરમેશ્વર છે, હું દર્શન કરનાર છું અને આપ દર્શન દેનાર છો, એવી જે જે ભાવનાઓ રહે છે તે તમામ આત્માને શુદ્ધ જ્યોતિરૂપે તથા માયાના સંગથી વિરક્ત ભાવના કરીને આત્મિક ધ્યાન કરવા દેતી નથી. પરંતુ જ્યારે તે તમામ પ્રત્યેની ભાવના ઊઠી જાય અને પરમાત્મા પ્રત્યે અદ્ભુત પ્રેમ લાગે તથા તેમાં તમામ આત્મવૃત્તિઓ લીન કરી તલ્લક્ષ્ય ધ્યાન કરે, અને અલૌકિકમાં જ આત્મવૃત્તિથી સ્મરણ કર્યા કરે તેમજ દેહાદિનું તથા દષ્ટા અને દશ્યનું, ભક્ત અને ભગવાનનું, એવું સર્વ ભાન ભૂલી જાય અને અદ્ભુત પ્રેમથી પરમાત્મામાં પ્રેમ વડે તન્મય બની જાય છે તેને તદાકાર ધ્યાન કહે છે. જ્યારે સાક્ષાત્કાર ધ્યાન થાય છે ત્યારે પોતાને દર્શન થયાની યાદગીરી રહે છે, તેથી પોતાને ઉચ્ચ ભક્ત હોવાની ખાત્રી થાય છે. અને તદાકાર ધ્યાનમાં આત્મૈક્યતા થતી હોવાથી દેહનું કે દર્શન વગેરે થવાનું (પોતાનું કે પરમાત્માનું) કોઈ રીતે ભાન રહેતું નથી. આ રીતે જાગ્રદવસ્થામાં ભાન ન રહેતું હોવાથી ઘણા ભક્તો પોતાને અધમ પંકિતના માને છે પરંતુ તે અજ્ઞાન છે. જે રીતે આત્મા અને પરમાત્મા દૈહિક દષ્ટિઓ વડે જોઈ શકાતા નથી છતાં તે અવિનાશી છે, એ જ પ્રમાણે તદાકાર ધ્યાન દૈહિક દષ્ટિઓ વડે જાણી કે જોઈ શકાતું નથી છતાં તે અવિચળ રહે છે, આત્મવૃત્તિ વડે જે જોવાય છે તે દૈહિક દષ્ટિથી માનવામાં આવતું નથી, વળી સાક્ષાત્કાર થી માત્ર મિથ્યા ભ્રમણા જ ઉત્પન્ન થાય છે, કેમ કે દૈહિક દષ્ટિએ જોયેલા તમામ પદાર્થ નશ્વર છે. તે જ પ્રમાણે શારીરિક દષ્ટિઓ વડે જોયેલું તે તથા પોતાનું ઉચ્ચ ભક્તૃત્વ તમામ નષ્ટ અને ખોટાં છે, તેમજ પોતાને તદાકાર ધ્યાનમાં પહોંચવા દેવામાં વિઘ્નકર્તા છે. માટે ઉત્તમ ધ્યાન અને તેનાથી પ્રાપ્ત થતું ઉત્તમ આત્મપ્રાબલ્ય અને મોક્ષ અધિકાર સર્વોત્કૃષ્ટ સાધનરૂપ તદાકાર ધ્યાન તેને બ્રહ્માકાર ધ્યાન પણ કહે છે.

પરમાત્મા અનુપમ સુખ અને જ્ઞાનના અખૂટ ભંડારરૂપ હોવાથી જેટલા પ્રમાણમાં આપણે તેની સાથે આત્મૈક્યતા કરવા લાગીશું, તેટલા પ્રમાણમાં આપણા આત્મામાં તે જ્ઞાન અને આનંદનો પરમ પ્રવાહ વહેવા લાગી આત્મજ્યોતિનો પરમ પ્રકાશ પડતાં, આપણે વિશ્વના મૂળરૂપ પરમાત્માના પરમતત્ત્વ તરફ સત્વર જઈ શકીએ છીએ અને ત્યાં

જવા માટે વૈરાગ્ય, પ્રેમલક્ષણાભક્તિ અને શુદ્ધ વૃત્તિઓરૂપી સાધનો હોય તો જ જઈ શકાય છે, નહિ તો કેટલાયે આગળ વધેલાઓ સમય આવતાં પાછા પડે છે. તેમાં દર્શનની ઈચ્છાવાળાઓને સાક્ષાત્કાર થાય છે, પરંતુ એ સાક્ષાત્કાર એટલે દેહોદ્ધાર અને માયાના પ્રાબલ્યદ્વારા પરમાત્માના દર્શન થાય છે. જેમ દૂરબીનથી દૂરની વસ્તુ દેખાય છે, તેમ તત્ત્વગુણી માયાના(નારાયણના) પ્રાબલ્યથી પરમાત્માનાં દર્શન થાય છે. પરંતુ જ્યાં સુધી માયાનો આશ્રય હોય છે, ત્યાં સુધી આત્મદ્વાર કદાપિ ખુલ્લું થતું નથી. જ્યારે કોઈનુંયે પણ અવલંબન નથી હોતું ત્યારે જ આત્મા સાક્ષાત્કારથી ચલિત ન થતાં આગળ વધી શકે છે અને સાક્ષાત્કાર-દર્શનની ઈચ્છારહિત એટલે નિવાસિના (વાસના રહિત) કર્મ કરનાર તદાકાર ધ્યાનથી એકાગ્ર થાય છે.

તદાકાર ધ્યાન તેને કહેવાય કે જેમાં આત્મા પરમાત્મામાં તલ્લક્ષ્ય વૃત્તિ રાખીને દેહોના (માયાના અને ચૈતન્ય આત્માના) તથા માયાના ભાન વગર બ્રહ્માકાર વૃત્તિ વડે પરમાત્મામાં તન્મય થાય, માળા કે મંત્ર બોલવામાં પણ લક્ષ્ય ન રહે, અને કેવળ આત્મોચ્ચારથી તથા આત્મદષ્ટિથી ધ્યાન થાય, પરમાત્મા ઉપર પરિપૂર્ણ પ્રેમ અને લક્ષ્યાર્થ રાખીને માયાના વિચારો ત્યાગ કરી, શુદ્ધ વૈરાગ્ય ધારણ કરી, નિર્મળ હૃદયથી પરમાત્મામાં સાચો પ્રેમ જોડીને ધ્યાન કરાય ત્યારેજ તે ધ્યાન શ્રેષ્ઠ ગણાય છે અને તેનાથી ઉદ્ધાર કરી શકાય છે. દર્શનની ઈચ્છારહિત એટલે નિવાસિના કર્મ કરનાર તદાકાર ધ્યાનથી એકાગ્ર થાય છે, તે જ અનુભવસિદ્ધ જ્ઞાન છે. અલૌકિક પ્રતિભાના પરમપદની પ્રાપ્તિ કરવા માટે તે અખંડાનંદ પરમાત્મામાં આપણી પરિપૂર્ણ સાચી શ્રદ્ધા હોવી જોઈએ. પણ તેવી શ્રદ્ધા જો પોતાના સદ્ગુરુ પર હોય તોજ પરમાત્મામાં શ્રદ્ધા ઉત્પન્ન થાય છે. કારણ કે સદ્ગુરુ ધર્મ, કર્મનું મૂળ છે. જેથી તેના આધાર વગર આગળ વધી શકાતું નથી. સદ્ગુરુ પર આધાર ન રાખનારા નારદ જેવા મહર્ષિઓ પણ પાછા પડ્યા છે.

આત્મિક ધ્યાન - જ્યાં મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત અને અહંકાર જડ બની જાય, અંતઃકરણમાં ઉચ્ચાર થાય નહિ અને અંતરના ઊંડાણમાંથી આત્મા મંત્ર જપે, તેને આત્મિક ધ્યાન કહે છે. આત્મિક ધ્યાન કરવામાં જ્યારે સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ, કારણ અને મહાકારણ દેહની લૌકિક શક્તિનો હ્રાસ (નાસ) થાય, ત્યારે જ આત્મોચ્ચાર થયા બાદ આત્મલક્ષ્ય લાગે છે. પરંતુ આત્મોચ્ચારમાં લૌકિક-અલૌકિક બન્ને તત્ત્વો મિશ્ર હોવાથી અર્થાત્ આત્મા ગ્રંથિતત્ત્વવાળો હોવાથી આત્મામાં રહેલ કૂટસ્થબ્રહ્મ વડે બ્રહ્મોચ્ચાર થતો નથી. માટે તે

તમામનો લય કરીને આત્મજ્યોતિ વડે બ્રહ્મોચ્ચાર કરો. એટલે કૂટસ્થ આત્મજ્યોતિ માત્ર પ્રણવનું બ્રહ્માકાર વૃત્તિ વડે ફક્ત પરમેશ્વરમાં લક્ષ્ય રાખીને એકાગ્ર ધ્યાન અને બ્રહ્મોચ્ચાર કરશે; તો તેમ કરવામાં જેવી રીતે માયાના ચારે દેહો યોગમાં લય થઈ જાય છે, તેવી રીતે ચૈતન્ય આત્માના સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ, કારણ અને મહાકારણ ચાર દેહો છે (તે પૈકી આત્મિક અલૌકિક સ્થૂલ દેહરૂપ ચાર મન્વંતરો છે) તે તમામનો આત્માના ચારે દેહો સહિતનો આત્મયોગમાં અને બ્રહ્મયોગમાં ત્યાગ અને વિલય કરાય તો જ આત્મકૂટસ્થબ્રહ્મથી સત્યસ્વરૂપ મોક્ષમાં બ્રહ્માકાર વૃત્તિ વડે નિમગ્ન થવાય છે.

-: શિષ્યનું કર્તવ્ય :-

(૧) ગર્વ, ગુમાન અને અહંકારને અંતઃકરણમાં પ્રવેશવા દેશો નહીં. (૨) પરમાત્માના સાક્ષાત્કાર-દર્શનની ઈચ્છા તજવી. (૩) આત્મબળનો પ્રભાવ પોતે કદી પણ જાણવાની જિજ્ઞાસા કરવી નહિ. (૪) આત્મબળનો પ્રભાવ અનુભવવાની ઈચ્છા કદી પણ કરવી નહિ. (૫) આત્મબળનો પ્રભાવ કોઈને કે જગતને કદી જણાવવો નહિ. (૬) આત્મા, આત્મતત્ત્વ અને પરમાત્મા અજ્ઞાત (ગુપ્ત) છે, તેમ આત્માનું અને આત્મતત્ત્વનું પુણ્ય અવશ્ય ગુપ્ત જ હોવું જોઈએ. (૭) આપણી આત્મનૌકા જરા પણ વિચાર કર્યા વિના સદ્ગુરુને સોંપી દો, તેમાંજ આપણું સાચું કલ્યાણ છે. પરમાત્મ સ્વરૂપ સદ્ગુરુને શરણે શુદ્ધભાવથી રહીએ તો આપણી લૌકિક ને અલૌકિક બન્ને ઈચ્છાઓ અવશ્ય પૂર્ણ થવાની. (૮) આપણી સર્વની જીવનનૌકા સદ્ગુરુ વલ્લભરામ છે. તેમના સિવાય સર્વનો આધાર નિરર્થક છે. કેમ કે સદ્ગુરુની દયા ને કૃપા મહાન વસ્તુ છે. (૯) દરેક કાર્ય કરો તેમા સંપૂર્ણપણે દરેક વખતે સનિષ્ટા રાખી પ્રભુ-સદ્ગુરુ પ્રત્યે ખુલ્લા રહો, એટલું જ દરેક સાધક માટે જરૂરી છે. કેમ કે બાકીની વસ્તુઓ આપોઆપ ચાલીને તમારી સમક્ષ આવશે.

ધ્યાનદીપ

(સાખીઓ)

- (૧) અંતઃકરણની વૃત્તિ, વલ્લભ છે ચાર;
મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત, ને ચૌથી છે અહંકાર.
- (૨) મન છે બાળક જેવું, ભમે ચારે કોર;
બ્રમિત મનને દેખાય, ચોમેર અંધારું ઘોર.

- (૩) માનવનું મન મુખ્ય, બે જ વસ્તુમાં જાય;
એક છે વિષયવાસના, ને બીજું ધન કે'વાય.
- (૪) વલ્લભ કર્મહીણનું મન, ભોગવિલાસમાં જાય;
ભોગવિલાસ કોઈના, થયા નથી નહિ થાય.
- (૫) નેત્રદ્વારા પાપ પ્રવેશે, ને નેત્ર બગાડે મન;
વલ્લભ મન બગડયાથી, બગડે જન્મ-મરણ.
- (૬) મનની સૂક્ષ્મ શક્તિ, ક્યારે કામ કરતી થાય?
વલ્લભ એક જ વસ્તુ પર, જો મનને દટ કરાય.
- (૭) પ્રભુની ચેતનાશક્તિ, મનથી ક્યારે મેળવાય ?
વલ્લભ મનની સૂક્ષ્મશક્તિ, જો કાર્ય કરતી થાય.
- (૮) મન, ચિત્તને વિવેકથી, જો અંકુશમાં રખાય;
વલ્લભ મનોનાશ થકી, જીવન પણ સુધરી જાય.
- (૯) “હું-તું” ને “મારું-તારું”, એ છે મનના ખેલ;
સદ્ગુરુની સહાય વિના, સમજવા મુશ્કેલ.
- (૧૦) વલ્લભ બ્રહ્મનો રસ, મન ચાખે એકવાર;
સર્વ મનોભાવ તજવા, મન થશે તૈયાર.
- (૧૧) આત્માનંદનો રસ, મન ચાખે એકવાર;
વલ્લભ આત્માભિમુખ બનવા, મન થશે તૈયાર.
- (૧૨) જડના ચિંતન કાળમાં, મનને જડ જાણ;
ચૈતન્યના ચિંતન કાળમાં, મનને ચૈતન્ય માન.
- (૧૩) મન છે સૂક્ષ્મ વસ્તુ, એ છે શક્તિનો ભંડાર;
મન:સ્વભાવ છે ચંચળ, માટે મન સુધાર.
- (૧૪) મરણ બાદ શું આવે, તેનો કરો વિચાર;
વલ્લભ સાથ મન આવે, માટે મનને સુધાર.
- (૧૫) મરણ બાદ ન આવે, મિલકત ને પરિવાર;
સકલ કામના ત્યજી, વલ્લભ મન સુધાર.
- (૧૬) મન જેવું વિચારે, તેવો માનવ થાય;
વલ્લભ અટલ નિયમ, માનસશાસ્ત્રનો કે'વાય.

(વધુ આવતા અંકે)

❖ ચૈત્ર પૂનમ ધર્મધજા મહોત્સવ અમદાવાદ ❖

પ્રભુ પરમાત્મા તથા સદ્ગુરુશ્રીઓની કૃપાથી સંવત ૨૦૭૦ ના ચૈત્રસુદ-પૂનમનો ધર્મધજા મહોત્સવ તા.૧૫-૪-૨૦૧૪ ને મંગળવાર ના મંગલ દિવસે આવતો હોવાથી તા.૧૪-૪-૨૦૧૪ ને સોમવાર તથા તા.૧૫-૪-૨૦૧૪ ને મંગળવાર એમ બે દિવસ માટે આ ધર્મધજા મહોત્સવ ઝંકારેશ્વર મંદિર, વલ્લભવાડી, અમદાવાદ. મધ્યે આનંદપૂર્વક ઊજવવામાં આવશે. આ ઉત્સવમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા મુમુક્ષુઓએ તા.૧૩-૪-૨૦૧૪ રવિવારની સાંજ સુધીમાં અમદાવાદ આવી રહેવું.

❖ પ્રયોગોની પૂર્ણાહુતિ બાબત ❖

આથી જણાવતાં આનંદ થાય છે કે આગામી ધર્મધજા મહોત્સવ - ચૈત્ર સુદ પૂનમ સંવત ૨૦૭૦ ના રોજ ઝંકારેશ્વર મંદિર વલ્લભવાડી મધ્યે (૧) લક્ષ્યોચ્ચિની નિવારણની હોમાત્મક પૂર્ણાહુતિ તથા (૨) આત્મકલ્યાણ (૩) પાપ નિવારણ (૪) દેહરક્ષણ (૫) ધ્યાન તેમજ (૬-અ) સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામ પૂજ્યબળ પ્રાપ્તાર્થે ધ્યાન પ્રયોગ (૬-બ) મોક્ષસિદ્ધિ પ્રાપ્તાર્થે સદ્ગુરુશ્રી રમુજીલાલ ધ્યાન પ્રયોગ નિમિત્તે શ્રાવણ માસમાં કરેલ-૩ દિવસોના ધ્યાન પ્રયોગ વગેરેની સંકલ્પિત પૂર્ણાહુતિ કરાવવામાં આવશે. જેથી પૂર્ણાહુતિ કરાવનાર મુમુક્ષુઓએ પોતાના નામો ગ્રામપ્રતિનિધિને તા.૬-૦૪-૨૦૧૪ ને રવિવાર સુધીમાં અવશ્ય નોંધાવી દેવા જે નામો ગ્રામપ્રતિનિધિએ વિસ્તાર પ્રતિનિધિને તાત્કાલિક પહોંચાડી દેવાના રહેશે. સંકલ્પિત પૂર્ણાહુતિ કરાવનારાઓએ જાતે આવવાની જરૂર નથી પરંતુ તેઓએ તા.૧૫-૦૪-૨૦૧૪ ને મંગળવાર ના રોજ ઉપવાસ રાખવો અને તે દિવસે સાંજે ૬-૦૦ વાગ્યા પછી જ એક ભૂક્તા ભોજન કરવું.

❖ શ્રી વલ્લભ સંવત્સરી મહોત્સવ (અનાવલ) ❖

આપણા સર્વજ્ઞ, સર્વ શક્તિમાન અને પરમહિતકારી સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામ મહારાજની મોક્ષગમન તિથિ સંવત ૨૦૭૦ ના ચૈત્ર વદ ૧૨ ને શનિવાર તા.૨૬-૪-૨૦૧૪ ના મંગલ દિવસે આવતી હોવાથી તા.૨૫-૪-૨૦૧૪ શુક્રવાર તથા તા.૨૬-૪-૨૦૧૪ શનિવાર એમ બે દિવસ માટે આ સંવત્સરી નો ઉત્સવ વલ્લભાશ્રમ, અનાવલ મધ્યે આનંદપૂર્વક ઊજવવામાં આવશે.

આ સંવત્સરી મહોત્સવમાં ધર્મલાભ લેનાર દરેક મુમુક્ષુઓએ તા.૨૪-૪-૨૦૧૪ ની સાંજ સુધીમાં વલ્લભાશ્રમ અનાવલ મુકામે આવી રહેવું.

❖ સત્સંગકારો બાબત ❖

પ્રભુ પરમાત્મા તથા સદ્ગુરુ વલ્લભરામ મહારાજશ્રી અને સદ્ગુરુ રમુજીલાલ મહારાજશ્રીની કૃપા અને દયાથી પરમ પૂજ્ય જયવર્ધન ગુરુ મહારાજશ્રીની આજ્ઞાનુસાર હવેથી નીચે જણાવેલ બે સત્સંગકાર ભાઈઓને સત્સંગકાર તરીકે નવનિયુક્ત કરવામાં આવે છે.

૧. શ્રી મનુભાઈ ગુલાબસિંહ પરમાર, મુ.પો. કુકેરી, તા.ચીપલી, જી.નવસારી, પીન નં.૩૯૬૫૬૦, મો.૯૯૨૫૦૧૬૭૫૪/૯૫૩૭૦૯૦૧૫૯
૨. શ્રી બચુભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ, મુ.એ/૧૮, સૌરભ પાર્ક સોસાયટી, પોસ્ટ-શુભાનપુરા બરોડા, પીન નં.૩૯૦૦૨૩. મો.૯૯૯૮૨૧૬૦૭૨ (ઘર-૦૨૬૫-૨૩૯૩૨૯૨)

“શિષ્ય પોતાના સદ્ગુરુશ્રીને પોતાનું સર્વસ્વ તેમજ આત્મસમર્પણ પ્રેમથી કરી દે છે, ત્યારે સદ્ગુરુશ્રી શિષ્યને પોતાની આનંદાત્મક સ્થિતિ આપી દે છે, જે આનંદની સ્થિતિમાં તે મસ્ત બનીને નાચવા માંડે છે. આવા શિષ્યને અદ્વૈત - મોક્ષનો અનુભવ થયા વગર રહેતો જ નથી.

શિષ્યને પરમબ્રહ્મલીન સદ્ગુરુશ્રીને શરણે રહેવું ખાસ જરૂરી છે. મનુષ્યના શરણથી પામરતા અને સદ્ગુરુશ્રીના શરણથી મોક્ષગતિ સરજાયેલી છે. માટે બને તેટલા તેઓશ્રીના શરણાગત બનવું તે શિષ્યની આત્મિક ફરજ છે તેથી તો કહ્યું છે કે :-”

“તરછોડે તોયે ભલે, ના કરશો સ્વીકાર,

તમારો છું, તમારો નક્કી, તમારો છું અનંતવાર.”

આધ્યાત્મિક માર્ગમાં વિકાસ કરવો હોય તો શિષ્યે પોતાના માન, મોટાઈ, સત્તા કીર્તિ, અભિમાન, ઈર્ષ્યા, અદેખાઈ વગેરે ત્યજવા ખાસ જરૂરી છે. સાચો શિષ્ય તો માને છે કે, જગતમાં તેને માન-ઉજ્જતની કાંઈ પણ પડી નથી પરંતુ પોતાના સદ્ગુરુશ્રી પાસે તેના માન, આબરૂ કેટલાં છે તેની જ પરવા કરે છે.”

વર્ષ-૧૦, અંક-૩, સંવત ૨૦૭૦ ફાગણ વદ-૧૧ ગુરુવાર તા. ૨૭-૩-૨૦૧૪

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી : જયવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ

વલ્લભવાડી રામભાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.

દ્વારા તા. ૨૭-૩-૨૦૧૪ ના રોજ પ્રસિધ્ધ કર્યું.

ચેતવણી કાર્યાલય

: વલ્લભવાડી, રામભાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.

મુદ્રણ સ્થળ

: ભવાની ઓફસેટ, ૩/૨૦, કેલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.